

Vinnare av Ratzingerpriset 2021: "Den sexuella revolutionen har lämnat djupa destruktiva spår efter sig".

Den tyska filosofen Hanna-Barbara Gerl-Falkovitz samtalar om sekulariseringen, feminismen, genusteorierna och om behovet av en ny teologi som befrämjar komplementariteten mellan det manliga och det kvinnliga.

Den tyska filosofen Hanna-Barbara Gerl-Falkovitz (foto: Bjoern Haenssler / Courtesy of subject)

Solène Tadié Interviews, 24 november, 2021

Pristagare i elfte utdelningen av Ratzingerpriset har varit filosofen Hanna-Barbara Gerl-Falkovitz och Ludger Schwienhorst-Schönberger, teolog i Gamla testamentet. Båda pristagarna är tyskar.

Syftet med priset som instiftades av Ratzingerfonden 2011 är att uppmuntra till teologisk forskning och även andra akademiska forskningsprojekt som inspireras av evangeliet i påven emeritus Benedikt XVI:s författarskap.

Det var den 13 november som priset delades ut i Clementinesalen i Apostoliska palatset i närvaro av påve Franciskus. Den franske filosofen Jean-Luc Marion och teologen Tracey Rowland från Australien var också närvarande som prisvinnare 2020. De mottog samtidigt sina priser som skjutits upp på grund av restriktioner under coronaviruspandemin.

De fyra forskarna hade sedan ett möte med påven emeritus Benedikt XVI i klostret Mater Ecclesiae i Vatikanen den 15 november. *National Catholic Register* intervjuade Hanna-Barbara Gerl-Falkovitz efter mötet och frågade henne vad hon ansåg om de ytterligheter som orsakats av 1968 revolutionen på sexualitetens område, särskilt genusedeologin och andra frågor i den senare moderniteten.

Påve emeritus Benedikt XVI med en av årets pristagare.

Hon föddes 1945 och är nu professor emeritus i religionsfilosofi och jämförande religionsforskning vid universitetet i Dresden TU, *Technische Universität Dresden*. Forskningen inriktar sig på 1800-talets och 1900-talets religionsfilosofi och Hanna-Barbara Gerl-Falkovitz har särskilt ägnat sig åt den katolska filosofen Edith Stein och teologen Romano Guardini, som hon ägnat ett flertal böcker och artiklar.

Hon förestår för närvarande Europeiska Institutet för filosofi och religion på Påve Benedikt XVI filosofiska och teologiska universitet i Heiligenkreuz, Österrike.

Ni har träffat påve emeritus Benedikt XVI för en stund sedan och fått Ratzingerpriset i Vatikanen. Kan ni säga något om vad som kom upp i samtalet?

Det blev några stunder av verklig humanism och bildning. Vi fyra pristagare talade inledningsvis om vårt arbete med påven emeritus och han kommenterade våra fyra ämnen med låg röst. Han var tydlig och försiktigt instämmande.

Hur skulle ni, som tongivande professor på Påven Benedikt XVI:s Högskola i filosofi och teologi, beskriva hans största bidrag till sin egen tids filosofiska värld?

Jag skulle säga att så som han förstår *Logos* blir det grekiska bidraget om förnuftet mycket klart i kristen dogmatik och lära. Han har också uttolkat en underbar spänning och ett komplement i grekisk och hebreisk vishetslära som kristendomens två källflöden.

Hur har han haft ett inflytande på ert egen tänkande?

Påve Benedikt har talat om "hedningarnas forum" i Jerusalems tempel där icke-judar fick lyssna till profeternas uppenbarelser. Det blev då en plikt för mig att i ett agnostiskt samhälle som Östtyskland öppna en sådan rådsplats, eller forum, under åren 1993 till 2011. Jag är också helt övertygad om att *Logos* är det verktyg vi behöver för att få ordning på våra tankar innan man tar steget in i tron. [debatt och diskussion gör det möjligt för vanliga människor att komma till trons verklighet genom klart tänkande]. "*Omnia nostra*", har S:t Augustinus sagt – "allt tillhör oss" – när vi också kan integrera visdomen från andra kulturer i kristendomen. Det handlar inte om att smälta samman utan om att integrera och föra all visdom in i det eviga *Sophia* [från grekiskans "vishet"].

I en intervju i L'Osservatore Romano för några år sedan sa ni att ni blev troende genom filosofistudierna och då särskilt 1800-talets och

*1900-talets filosofi, som icke desto mindre förkunnade "Guds död".
Hur förklarar ni det?*

Teologin på 1960-talet tilltalade mig inte när jag läste i München. Det var för mycket historiekritisk forskning, också i metodologin, och för mycket existensialism (till exempel Guds död i Dorothee Sölles protestantiska teologi), o.s.v.

Jag lärde mig förstå att det fanns strukturer och objektiv ordning i tänkandet och i världen, att ateismen var motsägelsefull i sig själv och att förnekandet av det finns sanningar var en slags galenskap. Jag lärde mig att det finns en djupare mening med den objektiva världen som är något mycket mer än den mänskliga förnuftets konstruktion.

Ni har ju skrivit mycket om Romano Guardini och hans verk. Han ansåg ju att nihilismen utgjorde den största faran för efterkrigstidens ungdom. Hur tror ni att Guardini skulle uppfatta dagens samhälle?

Han försökte alltid se två sidor i samma kulturella fenomen. Samtidigt såg han i de ökade teknologiska framstegen både stora möjligheter och faror. Han skulle idag säkerligen vara kritiskt inställd till att den mänskliga personligheten som getts oss av Skaparen håller på att gå förlorad. Vi har till exempel den desperata självförstörelsen av den egna kroppen (alla aspekter av "trans-" som transhumanismen och de bedrägliga teorierna för autonomin). Men han trodde på styrkan och kraften i reglerna för skapelsen och principerna för återlösningen. Han trodde också på Kyrkan som Andens oförstörbara verktyg.

Ni har i en artikel i Vita e Pensiero iakttagit en det heligas återkomst mitt under västvärldens sekulariseringsprocess. Hur yttrar den sig?

Ett slags återkomst för det sakrala är olyckligtvis de esoteriska handlingarna i all deras bisarra hjälplöshet. Det finns ett annat fenomen som dyker upp bland de yngre och det är de har upptäckt tillbedjan, den sakramentala tillbedjan och kulten till Jungfru Maria (bland annat inflytande från Medjugorje). Allt sker över samfundsgränserna. Jag känner yngre präster som fick läsa hyperkritisk teologi. De byggde upp grupper för att "överleva" i tron och bestämde sig för att vandra en nygamal väg till bön och dogm.

Ni har också läst feministisk teologi och kvinnohistoria under lång tid i karriären vilket naturligtvis förde er till genusteorierna som ni bekämpat. På vilket sätt skulle denna ideologi utgöra en fara, enligt er mening?

Ett ord säger vad det handlar om, *dekarnering* eller *dekarnation*. (på svenska ungefär, "avkläda" sig mänsklig natur, övers. anm.) Genusideologin representerar föraktet av den egna kroppen och kroppsspråket som är gudomlig gåva.

Hur uppfattar ni inom samma område frågan om kvinnlig prästvigning som många efterfrågar idag för jämlikhetens skull och för att få slut på "klerikalismens överdrifter"?

Mannen och kvinnan är jämlika i värdighet och olika i plikter och karisma. Det hör till det charmiga i skapelsen. Det finns inte någon neutral könsvarelse. Den kristna kvinnans område är i sin sårbara ställning hela världen – inte minst för den kommande generationen av kvinnor.

Det är prästens uppgift att vara till tjänst – att livnära, trösta, stärka – för både männen och kvinnorna i deras evinnerliga förpliktelser. Det manliga hos Jesus måste ha någon betydelse precis som Marias

kvinnlighet. Båda begreppen är grundläggande och vi måste komma på en ny teologi som kan hjälpa oss att förstå det.

När en del nu för tiden ställt sig frågande till vissa delar av undervisningen i Humanae vitae, har ni istället pekat på hur relevant läran är ett halvt århundrade efter sexrevolutionen 1968. Hur kan encyklikan bli inspirerande i dagens samhälle?

Vi kan inte komma ifrån att spåren av sexrevolutionen är djupa spår. Den har varit destruktiv och lämnat uppbrutna relationer bakom sig. Den har satt sina spår i de opålitliga relationerna, i pornografin, den självtillfredsställande erotiken och de fria formernas erotik, i ”produktionen” av barn i en annan kvinnas moderliv, och så vidare. Encyklikan talar om mannens och kvinnans naturliga kroppsliga och själsliga begär, om deras samförståndsdialog och känslan för livets egna värde eller än bättre, tilliten till Gud och längtan efter barnen utan det tekniska, utan p-pillren och utan sexuell manipulation. Det kanske är ett ideal men hur kan man komma någonstans i dessa komplicerade frågor utan ett ideal? Även om många inte tror sig kunna följa den vägen kan de ändå ana dess skönhet.

Översättning till svenska från engelskan, Göran Fäldt, 2 december 2021.

2021 Ratzinger Prize Laureate: ‘The Sexual Revolution Left Behind a Deep Track of Destructions’ | National Catholic Register ([ncregister.com](https://www.ncregister.com))